

Kaj je diskriminacija?

Diskriminacija pomeni z zakonom prepovedano neenako obravnavanje, ki nima upravičenega razloga; ljudje so obravnavani slabše od drugih zgolj zaradi določene osebne značilnosti. Obstajajo različne opredelitve diskriminacije, od splošnih (družbeno izključevanje posameznikov ali skupin), do pravnih (neenako obravnavanje posameznika ali skupine glede na druge posameznike in skupine na podlagi osebnih okoliščin, ki jih prepoveduje zakon) in socioloških opredelitev (oblika družbene prakse, ki izhaja iz predsodkov in stereotipov, ki so globoko zakoreninjeni v kulturi določene družbe, ki ima za posledico formalne ali neformalne oblike segregacije, marginalizacije ali socialne izključenosti posameznikov ali skupin).

Za prepoznavanje (in priznanje) diskriminacije morajo biti izpolnjeni trije elementi:

1. Neupravičena neenaka obravnava, ki ima za cilj ali posledico neenako uresničevanje človekovih pravic, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti (slabša obravnava, neugodna obravnava).
2. Razlog za slabšo obravnavo je osebna okoliščina (npr. narodnost, barva kože).
3. Do neenake obravnave pride na področju, kjer je z zakonom prepovedana. To so vsa področja družbenega življenja (npr. zaposlitev, socialne storitve, izobraževanje), razen zasebna razmerja med posamezniki_cami.

Dogajanje, ki ga sami doživljamo kot nedopustno ali krivično, večkrat označimo za diskriminacijo. Vendar vsaka krivica ni nujno tudi diskriminacija. Diskriminacija kot neenaka obravnava posameznikov ter določenih skupin je z zakonom prepovedana (gl. npr. Zakon o varstvu pred diskriminacijo). Gre za neenako ali manj ugodno ravnanje z osebo (drugačna obravnava, ki je manj ugodna), ki se dogaja na podlagi osebne okoliščine. Zakon opredeljuje različne oblike diskriminacije ter določa merila in področja, za katera je z zakonom prepovedana in kaznovana.

Podatki so bili zbrani v okviru ciljno-raziskovalnega projekta z naslovom »Zmanjševanje in odpravljanje diskriminacije na podlagi etničnosti, 'rase', nacionalnosti in/ali vere« (2019 - 2021).

Financerji:

ARRS in Zagovornik načela enakosti

